

Carta de Vicente Aleixandre a Eduardo Moreiras, en Vigo

Luz Pozo Garza

[Madrid 8 febreiro 1971]

Querido Eduardo:

Mucho más tarde de lo que quería, por desigualdades de salud, te pongo estas líneas. Son para decirte lo que me ha alegrado recibir tu libro y en él tus palabras y dedicatoria. Yo también te recuerdo siempre. El tiempo es un sueño, y ese es también el zumo último de tu libro. Me he sentido acompañado por tí y por él. Transida palabra la tuya en esta obra, llena de amor y de conocimiento. Cuánta pesadumbre, pero qué halo de luz nacida del corazón padecido, interiorizado y esparcido al mismo tiempo. En tu bella lengua tiembla la luz y el hombre, y he sentido mucho tu (...) presión. Como te decía antes son palabras, «os nobres carreiros», que parecen apretarse contra un pecho vivido. En toda esta poesía tuya ¡cuánto te he reconocido!

Gracias, Eduardo, y con la amistad viva, un abrazo,

Vicente

Comentarios

Como é normal respectei os fallos de acentuación, que nalgúns casos suscitan dúbidas («vívido» ou «vivido», remítome ó primeiro significado).

A caligrafía incerta pode levar tamén a dificultades de sentido frasístico, como no caso da escuridade do prefixo en

que pode levar a distintas interpretacións:

a) y he sentido mucho tu impresión

b) y he sentido mucho tu expresión

Calquera das dúas formas parécenme anómalas na linguaxe funcional da carta, por non se ater ás regras selectivas... Por outra banda, coa intervención do cuantitativo «mucho» na frase, a transcripción máis doada sería:

c) y he sentido mucho tu depresión

pero non atopo na carta antecedentes caligráficos para interpretar deste xeito un prefixo tan fuxidío. Con todo, inclínome preferentemente pola c), que se avén con «pesadumbre» e con «corazón padecido».

O poeta Eduardo Moreiras (Quiroga, Lugo, 1914), publica en 1970 *Os nobres carreiros*, na editorial Galaxia, de Vigo. Trátase do seu terceiro libro de poesía en galego; na poesía castelá deixaba xa un fermoso ronsel.

Os nobres carreiros debe o seu título á influencia das lecturas budistas do autor, que se reflectían intensamente na primeira parte deste libro subtitulada «A luz soñada»: doce poemas breves onde as devanditas doutrinas budistas están poetizadas con total liberdade, xa que non busca o autor as referencias metafísicas senón o seu simbolismo místico proxectado nun erotismo puro e transcendente.

Compoñía Eduardo Moreiras este libro á par dun Xornal de temática universal, *Follas de vagar*. Aquí deixou o poeta as súas persoais impresións sobre *Os nobres carreiros*: sinala ós días anteriores ó 10 de maio de 1970 como o tempo en que se deu remate ó poemario. Queda o autor esmorecido e «valeiro coma cántaro sin fonte», despois da creación. Pensa o poeta que esmorecer é peor ca chorar se se escribe poesía «a primeira vítima desta civilización técnica, que non precisa poetas, sinon escravos que lle fabriquen xoguetiños mecánicos pra esquecer que se vive»

En consecuencia, Eduardo Moreiras, posuído dunha conciencia comprometida, declara que «O poeta é cómplice deste abandono». Por se alonxar do pobo, dos destinos da colectividade, mentres «anda a pedir esmola na portela intelectual minoritaria dunha sociedade burguesa que o desprezia».

Sete días despois, fai a autocrítica de *Os nobres carreiros*, que recoñece como o mellor dos seus libros por se tratar dun libro *consciente*. Equilibrio de luz e sombra. Remate ascético de acordo coa súa concepción da vida. Coidada expresión coas mínimas palabras posibles. Lugar preciso de cada poema no libro.

Pensa que a poesía é ciencia exacta -non se trata só de isolados problemas léxicos, imaxinativos e menos emocionais- «sendo necesario axuntar e artellalo todo ben para merecer que viva».

Pensa Moreiras que o traballo poético participa máis do aspecto mental ca do aspecto emocional; e que no seu caso fixo o «traballo de escarabelo. Pois a inspiración, a espontaneidade en arte son andrómenas».

En canto á técnica, loitou para afogar a rima e coidou o ritmo interior.

Nunha primeira impresión, que intúo correcta, paréceme que esta carta de Vicente Aleixandre (Madrid, 8 febreiro 1971) pode ser a derradeira misiva que lle dirixiu a Eduardo Moreiras, entre as máis dun cento que estou a organizar para un posterior estudio dos seus contidos.

A demorada resposta ó envío de *Os nobres carreiros*, posiblemente máis de dous meses, inda sexa «por desigualdades de salud», indica que a relación epistolar non requiría xa a urxencia doutros tempos. Agora o delongado silencio ven delicadamente matizado como «El tiempo es un sueño», silencio que non é quen de extinguir o grande afecto que sempre uniu a estes dous poetas: «Yo tambien te recuerdo siempre».

As fermosas palabras de Aleixandre son, sen embargo, bastante xeneralizadas. Posiblemente o idioma galego de *Os nobres carreiros* foi un grave impedimento para unha lectura plena, fonda e doada do poemario.

O talante que Aleixandre mostra nesta carta responde ó que nos ten acostumado a percibir noutras misivas: hai aquí tamén continuas probas de afecto, xenerosidade, benevolencia e delicadeza de cara á obra e ó amigo.

As cartas do poeta Vicente Aleixandre ó poeta galego Eduardo Moreiras comezan en marzo do 1948, intensifícanse nos anos 50, sendo en 1951 e 1952 cando a correspondencia se fai máis intensa e frecuente.

Luz Pozo Garza
Vigo